

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Teljes egység a korszövetség államai között

A temesvári értekezlet nem hozott végleges határozatokat — A Balkán békéjének biztosítása — A kisántánt nem avatkozik a frankhamisítási ügybe — Magyarország szabadon állapithatja meg államformáját — Az orosz kérdés

Temesvár, február 11.

A kisántánt külügyminisztereit tegnap reggel az előre megállapított program szerint fogadta Duca a külügyminiszter, Oprea János prefektus és Georgevici Lucian dr. főpolgár-

a szovjet elismertetése

képezte. Benes szólalt fel, aki Csehszlovákia nevében kijelentette, hogy kormánya a szovjettel annak elismertetése iránt de jure folyamatba tett tárgyalásokat megszakította és nem felelnek meg a valóságnak azok a hírek, mintha az elismertetést Csehszlovákia aláírta volna. A tárgyalások megszakításának indokául Benes felhozta, hogy egyrészt a szovjetkormány nem volt hajlandó teljesíteni a csehszlovák kormánynak azt a határozott feltételét, hogy a harmadik moszkvai internacionálé alapján álló szovjetkormány tartsa magát teljesen távol Csehszlovákia belügyeitől és ne folytasson ennek a szervezetnek a kiépítése érdekében agitációt, másrészt a cseh kormány azon a nézeten van, hogy a szovjet partiális elismertetése a kisántánt keretén belül

nem lehetséges

és a szovjetkormány elismertetését illetően a kisántántnak együtt kell haladni és dönteni.

Bizalmas, de feltétlenül megbízható információk szerint Csehszlovákia Oroszországgal azért szakította meg a tárgyalásokat, mert a szovjetkormány nem volt hajlandó Ruszinszónak Csehszlovákia fennhatósága alá való tartozását elismerni és Ruszinszók részére teljes autonómiát követelt. A tárgyalások megszakításának híre a román és jugoszláv külügyminiszterekben a legjobb benyomást keltette.

Az orosz kérdésben Duca külügyminiszter kijelentette, hogy a román kormány jelenleg Oroszországot illetően semmiféle megállapodásba, vagy megegyezésbe

nem mehet bele,

mert nem kötheti meg egy esetleges új

a magyarországi frankhamisítás ügye

is a kisántántnak ezzel kapcsolatos magatartása. A három külügyminiszter megállapodott abban, hogy megtárgyalja, míg a frankügyben Magyarországon lefolytatják a vizsgálatot és csak azután dönt ebben a kérdésben. A nézet alakult ki, hogy a jelenlegi időpontban bármiféle beavatkozás a magyar ügyekbe csak erősíteni a békélen-kormány helyzetét és gyengíteni a magyarországi ellenzékét. A

mester. A fogadtatás után Nincsic, Benes és Duca autón a Kossuth Lajos-utcán át behajtottak a prefekturára, ahol teát szervizáltak részükre, majd kezdetét vette a konferencia. A kiszivárgott hírek szerint a konferencia első kérdését

kormánynak a kezét. További felszólalásában kifejtette, hogy a jelenlegi konferencia végérvényes határozatokat ugyan hozhat és ezért indítványára kimondták, hogy az összes a mai tárgyaláson felvetett kérdések és eszmék ügyében végérvényesen a május hó elsején Jugoszláviában összeülő konferencia döntson.

Ami a szovjetkormánynak és Csehszlovákiának megkezdett elismertetési tárgyalásait illeti, azok egy másik forrás szerint, pusztán az orosz követelések miatt akadtak meg. Így a szovjetek követelték, hogy a saját belátásuk szerint, de legalább annyi követséget illetve diplomáciai kirendeltséget állíthassanak fel Csehszlovákiában, mint amennyi diplomáciai képvisellete a cseheknek a szovjeteknél van. Másik igen fontos akadályt képezett az Oroszországban lévő cseh állampolgárok magánjainak a felszabadítása, amiről a szovjetek hallani sem akartak.

A kisántánt konferenciája és az egyes államok külügyminisztériumai között természetesen szintén állandó volt a kontaktus. Így azután a temesvári tárgyalások és megállapodások alapján tegnap késő délután távirat érkezett Prágából, mely szerint a csehszlovák kormány és a szovjet között valószínűleg

újából megindulnak

a tárgyalások. A megszakítás oka az eddig közölteken kívül ugyanis az is volt, hogy a csehszlovák kormány az orosz kormánytól a háború előtti adóságok teljes visszatérítését követelte. A szovjeteknél is engedékenység mutatkozik követeléseik tekintetében úgy, hogy nem sokára újra felveszik a tárgyalásokat.

Szóba került ezután

jelenlegi magyarországi belpolitikai viszonyok mellett semmi értelme sincs, hogy a kisántánt bármiféle lépésre határozza el magát.

Beneshez közelálló forrásból veit értesítés szerint a délutáni tárgyaláson Magyarország ügye ismét szóba került és Benes odányilatkozott, hogy Csehszlovákia Magyarországnak teljes szabad kezét kíván biztosítani az államforma megválogatásában.

Lehet királyság is, igen természetes azonban, hogy a kisántánttal együtt Csehszlovákia nem engedhet meg egy Habsburg restaurációt Magyarországon. Duca és Nincsicnek rövid hozzászólása után azonban ez a kérdés és ezzel a magyar kérdés is végkép lekerült a megbeszélés napirendjéről.

Az ebéd

Délben egy órakor a miniszterek ebédhez ültek teljesen egyedül és az ebéidő alatt is folytatták tanácskozásait. A sajtó és a kíséret részére a prefektura nagytermében terítettek. Az ebéden résztvettek Oprea János prefektus, Trifu budapesti román

konzul, Csolak-Antics meghatalmazott miniszter, Dianu a külügyminisztérium sajtószolgálatának a főnöke és az egész diplomáciai kíséret, valamint a konferencián megjelent újságírók. A három külügyminiszter ebéd után folytatta tanácskozásait.

Az ebédutáni tanácskozások legfontosabb pontja

a balkáni paktum

volt. Itt különféle nézet alakult ki és arra az egyöntetű megállapodásra jutottak, hogy ez a kérdés egyelőre meghusultnak tekinthető és a legközelebbi találkozó alkalmával visszatérnek a tárgyalásra.

A délután folyamán szóba került

a leszerelési konferencia

kérdése. Ennek a kérdésnek az előadója Benes volt, aki rámutatott arra a körülményre, hogy míg Amerika annyira huzódik attól, hogy Európához közeledjék és amíg Szovjetországgal nem találják meg a kibontakozás útját, addig szó sem lehet a leszerelési konferencia megtartásáról, mert annak bármilyen döntése is lenne, az ennek a két nagyhatalomnak az erkölcsi támogatása nélkül teljesen

illuzóriussá válik.

Valószínű, hogy Amerika megtalálja azt az utat, amelynek révén Európát újabb morális erőhöz juttatja. Ami az oroszokat illeti, ott már új era uralkodása válik érezhetővé és ha megfelel a valóságnak, hogy Rakovszkyt visszahívják Párisból, akkor az orosz belpolitika olyan változáson megy keresztül, hogy a leszerelési konferencia megtartása lehetővé válik.

Hivatalos jelentés a konferenciáról

Este félhét órakor a konferenciáról a következő hivatalos jelentést adták ki:

Benes, Nincsic és Duca urak a mai napon összejöttek Temesvárott, hogy a szövetséges államokat érdeklő kérdésekről véleményeiket kicseréljék. A megbeszélés délelőtt kilenc órakor kezdődött és déli egyig, majd megszakítás után délután háromtól esti hatig tartott. A miniszterek, miként korábbi összejöveteleik alkalmával, most is először szemlét tartottak a közép-európai politikai helyzet fölött és ezután is megállapították, hogy nézetük e tekintetben teljesen egyezők. Benes, Nincsic és Duca urak elsősorban azokkal a kérdésekkel foglalkoztak, amelyek a Népszövetség legközelebbi ülészakán tárgyalásra kerülnek. Elhatározták, hogy kívánatos annak a szituációnak a fentartása, amelyet Locarnóban a Kelet- és Középeurópa számára teremtettek.

A diskusszió további tárgyát a kisántánt politikájának eminens céljai képezték. Kifejezésre jutott az az óhaj is, hogy a Balkán békéjét biztosítsák. Szóba került a Magyarországon történt bankjegyhamisítás és megvizsgálták az abból eredő eseményeket is. Kívánatos, hogy a szomorú affér teljesen kiderüljön és olyan szankciók lépjenek életbe, amelyek az ilyen affér

megisméllését kizárják. A kisántánt államai e tekintetben elhatározták, hogy megvárják a vizsgálat eredményét.

Az egész értekezleten különben az a törhetetlen akarat nyilvánult meg, hogy a kisántánt államai között a szolidaritás és kordialis egyetértés továbbra is érvényesüljön. Ezt a szellemet, mely a kisántántban öt év óta nyilvánul meg, követni fogják a jövőben is. A kisántánt legközelebbi konferenciája május első felében lesz a jugoszláviai Bledben.

Az elutazás

Este a külügyminiszterek részére bankettet rendeztek, amelyen résztvett a miniszterek legszűkebb kísérete, valamint a helyi előkelőségek. Tíz óra husz perckor Nincsic és Benes a jugoszláviai Szimplonon elhagyták Temesvárt. Duca külügyminiszter még Temesvárott maradt és este résztvett a Tiszti és Polgári Kaszinó nagy-szabású álarcsobálján.

Egy történelmi eseménnyel lettek Temesvár ódon falai gazdagabbak, egy napig a világ felfigyelt ránk, egy napig itt tanácskozott a kisántánt három külügyminisztere. Hallottunk sok mindenről, de legfőképp a békéről. Bár ez a temesvári értekezlet előjátéka lenne Középeurópa és a Balkán igazi békéjének!

Grósz Dezső.

Senki nem fizethet

semmit, míg előtte nem igazolták az adófizetést

Temesvár, február 11.

Crangu temesvári pénzügyigazgató rendeletet adott ki, amelyben az adótörvényre való hivatkozással olyan intézkedést ad ki, amely bizonyára igen soknak lesz kellemetlen, de bizonyos, hogy az adózást siettetni fogja.

Ennek a rendeletnek az értelme az, hogy senki ne teljesítsen fizetést senkinek semmiféle címen, amíg az illető fel nem mutatja a nyugtát arról, hogy adóját megfizette. Mindenki, aki másoknak fizetést eszközölni köteles és azt az adónyugta felmutatása nélkül teszi meg, anyagiilag felelős a kincstárnak esetleg támadó kára erejéig. Ez a rendelkezés semmiesetre sem fog hozzájárulni a gazdasági élet fellendítéséhez.

A polgári blokk

jelölőivét tegnap nyújtották be

Temesvár, február 11.

A temesvári polgári blokk jelölőlistáját, amelyen harminc rendes és tíz póttag szerepel, tegnap délben nyújtották be szabályszerűen a törvénysekhez, amely a névjegyzéket elfogadta. A polgári blokk vezetősége a következőkben közli a hiteles és végleges listát, annak megjegyzése mellett, hogy az első hat helyre a jelölés elvi szempontból egyhangú volt, a többi helyre vonatkozólag, tekintettel arra, hogy a jelöltek egyformán érdemeket, sorshuzás döntött. A hivatalosan közzétett lista a következő:

Rendes tagok: Cosma Aurél dr., Veterány Viktor dr., Kun Richárd, Stachler Ádám, Klein Jenő mérnök, Georgevici Lucian dr., Vértés Adolf dr., Carabas Romulus, Csasznek Nándor dr., Lindner Ármán, Brebera Vencel dr., Kovács István, Zbegan Sándor (Mehala), Totis Rezső, Prochaszka Ede, Rothbart Jakab, Somogyi Károly, Szana Zsigmond, Kabos Ármán, Popoviciu János dr., Nemes József, Olariu Péter, Horváth Antal, Skuteczky Miksa dr., Tóth Sándor, Gerdánovits Sándor, Petroviciu Péter (Mehala), Steigüber István, Fellegi Antal, Schön Ede. Póttagok: Deutsch R. Rezső, Légrády István, Schubert Péter, Schiffer István, Zsivánovits Mihály dr., Miclea Pavel CFR-munkás, Fara Constantin, Hladek Sándor, Reiber István, Rotariu Pavel CFR-munkás.

Utat javítanak

az erzsébetvárosiak a magukgyűjtötté pénzből

Temesvár, február 11.

A városi költségvetés szerint Temesvárott évente majdnem két millió lelt fordítanak az utak rendbentartására. És dacára ennek a nagy összegnek mégis van egy csomó út és utca, különösen a perifériákon, amelyek a teljes elhanyagoltság züllöttségében elriasztó képet tárnak az elé, akit dolga arra vezet. Vannak utcák, ahol térdig jár az ember sárban és kocsiutak, ahol az igavonó állat alig bírja húzni a kocsit.

Ilyen utca az Erzsébetvárosban az Ujlaky-utca és ilyen ut az erzsébetvárosi szállók felé vezető kocsit. Az érdekelt lakosság már ismétlenül kérte a várostól az utak javítását és járhatóvá tételét, azonban hiába. Pedig csak husz-harminc vagon salak odafuvarozásáról volt szó. Az erzsébetvárosiak látták, hogy nem marad más hátra mint az, hogy maguk csinálják meg az utat, amelyre szükségük van. Gyűjtést indítottak maguk között és összeadták a szükséges pénzt. Az utkészítés pedig legközelebb megindul.

Remélhető azonban, hogy az erzsébetvárosi lakosság egyéni utakóját nem fogják a jövőben precedens esetnek tekinteni s nem kívánják meg, hogy más városrészek hasonló eljárással hozzák rendbe utjaikat.

A három külügyminiszter nyilatkozata

a magyar királykérdésről, a frankhamisításról, a leszerelésről, a balkáni paktumról és a kisebbségi kérdésről

Temesvár, február 11.

A hivatalos konferenciának vége és az újságírók még várnak. Várnak, mert programszerűleg beígérték a kisántánt külügyminisztereit. Végre nyílik az ajtó és belép a legidősebb külügyminiszter, N i n c s i c s. Helyet foglal az egyik karosszékekben. Végigtekint az újságírókon és monoton hangon, majd nem azt mondhatnám, szenttelenül fog bele a mondani-valójába:

— Azt hiszem az urak a kommunikéből már mindent tudnak. Nekem hozzátennivalóm alig van. Talán nincs is. Megtárgyaltunk mindent és megállapítottuk, hogy a kisántánt a tartós békét akarja.

— Mi a kegyelmes ur véleménye a frankhamisításról?

— Nem látok semmiféle politikai indokot annak az elkövetésében. Egész egyszerű bűncselekmény és a károsult állam, valamint Magyarország ügye. Szankciókat mi nem léptetünk életbe. Magyarországnak kell szankciókat életbetéptetni, hogy ebben az ügyben a tiszta igazság napfényre kerüljön.

A királykérdés

tekintetében úgy határoztunk, hogy azt Magyarország belügyének tekintjük, csak semmiféle Habsburgot ne hozzanak vissza...

Nincsic feláll. Elköszön a társaságtól, hogy a következő pillanatban átadja helyét B e n e s n e k, az örökké mosolygó csehszlovák külügyminiszternek. Az általános leszereléssel és Locarnóval kapcsolatban a miniszter a következő kijelentést tette:

— Locarnó eszméjéből fakadt az a nézet, hogy Locarnó mintájára a

Kelet békéjének a biztosítására nekünk is kell alkotni a kisántánt keretén belül olyan egyezményt, amely ezt a törekvésemet valóra váltja. De én addig egy

Locarnóban sem hiszek,

amíg a világ általános pacifikálása meg nem történik. Ezt a pacifikálást viszont csak egy általános leszerelés valósíthatja meg.

Arra a kérdésre, hogy mi a nézete a frankhamisításra vonatkozólag, így válaszolt:

— Nem politika. Nem is úgy kezeljük.

Duca külügyminiszter a következőket mondotta:

— Mi a béke építő munkájának jegyében haladunk és az igazi békét vágyjuk. Törökország bevonásával igyekezünk a balkáni egyensúlyt egy balkáni paktum

alakjában létrehozni, de ennek ezideig nagy akadály a Görögország és Jugoszlávia nézeteltérése volt. A franküghöz nincs hozzátenni valóm, csak tűnjön már el egyszer felszínről.

Arra a kérdésre, hogy milyennek képzelem a kisebbségek helyzetét, a következő választ adta:

— A kisebbségi kérdést a legszélesebb liberális alapján óhajtjuk megoldani. A kisebbségi kérdés

nem probléma.

Ez a kérdés csak a háború után fejlődött ki ennyire és lett igazán eminens kérdéssé. Sajnos, vannak olyan emberek, akik ezt a kisebbségi kérdést a saját maguk egyéni javára használják ki. Ezzel pedig ártanak úgy az állam tekintélyének, mint a kisebbségi kérdés racionális megoldásának.

A halottnak hitt fiu

tizenkét év után tért vissza Temesvárra a fogságból

Temesvár, február 11.

A háború kitörésekor bevonult egy tizenkilenc éves temesvári fiú s most tizenkét éves esztendő után mint meglelt férfi került vissza. Nem maga jött: magával hozta a feleségét, két apró gyermekét, sőt még az anyósát is.

Aranyosrákosi Létay Péter, fia Létay László pénzügyi főtanácsosnak a kadettiskolából egyenesen az északi harctérre került. Alig volt a fronton, két súlyos sebesülést kapott s mikor csapata visszavonult, ott maradt eszméletlenül a vérrel borított csatasíkon. Az oroszok felszedték s megállapították, hogy még van élet benne. Elvitték Lublinba és az ottani kórházban ápolták.

Kissé fátyolos a hangja a visszaemlékezéstől ennek a magasnövesű, sima arcú férfinak, amint velem szemben ül és élményeit beszéli. Ahogy az elbeszélés folyik, olyan benyomás vesz rajtam erőt, mintha filmet néznék, amelyen a képek egymást váltják, kergetik.

— Mikor a lublini kórházban hosszú hónapok után felgyógyultam, Moszkvába vittek. Ott nem maradtam sokáig. Szibériába kerültem. Sorra meglaktam az összes szibériai fogolytáborokat. Az orosz bolsevizmus kitörése Irkuckban ért. A bolsevikiek feloszlatták a fogolytáborokat s nem kaptunk fizetést. Akkor dolgozni kezdtem. Végre annyira jutottam, hogy volt gyáram, melyben subák és keztyűk készültek. A gyár Kolcsak generális ellenforradalma idején is dolgozott, amikor azonban ismét a bolsevikiek lettek az urak Irkuckban, engem Moszkvába vittek. Az ottani magyar kommunisták, melyeknek kérelmetlenül vezére Rudnyánszky Endre volt, mint ellenforradalmárt kezelték s internálni akartak. Az internálás elől Rosztovba szöktem, ahonnan ké-

sőbb Batumba kerültem. Ott a szovjet kereskedelmi osztályánál mint fordító kaptam állást. Az ottani bolsevisták azonban rossz szemmel néztek s azért Tifliszbe toloncoltak. Ott végre jobb dolgom akadt. Beléptem az amerikai segélybizottság szolgálatába. A bizottság vezetősége csakhamar Alexandropolba helyezett. Itt szépen haladtam előre és 1923-ban már a számosztály ellenőre voltam. Ez az esztendő azért is fontos rámnézve, mert akkor kaptam bevonulásom óta hazulról az első levelet. Idehaza már régen gyászoltak engem, mert leveleimet nem kapták meg s halottnak hitték, 1923-ban az amerikai segélybizottság útján küldött levelemet végre megkapták és válaszoltak is rája.

— Alexandropolban a bolsevikiektől nem éreztem magamat teljes biztonságban s azért örömmel ragadtam meg az alkalmat, amikor megkérdeztek, nem kívánom-e a Perzsiába való áthelyezésemet. Tarviszba kerültem az amerikai segélybizottság árvaházába. Itt nevelik ugyanis azokat az örménygyermeket, akiknek szülőit a törökök Kisásiában tömegesen lemészárolták. Mikor én odakerültem, kétezer gyermek volt az árvaházban, ezek száma 1925 végéig háromszázra apadt. A gyermekeket ugyanis mesterségre tanítják s azok, akik már felszabadultak, az idő folyamán kikerültek az árvaházból. Tavaly az a meglepetés ért, hogy Konstantinápolyba helyeztek át. Ennek megörültem, mert gondoltam, hogy szabadságomat majd itt-hon töltöm. Azonban el sem foglalhattam az állásomat, mert az utlevelem a török hatóságok formahibát találtak és nem engedtek partraszállni. Akkor határoztam el magamat, hogy Konstanccán keresztül hazautazom. Jövevelemmel, helyesebben jövetelünkkel kellemes meglepetésben részesíttem rég nem látott hozzátartozóimat.

Megkérdezem s igyekezem az indiszkrétionnak még a látszatát is elkerülni: igaz-e, hogy a felesége gruz hercegnő?

— Ugy van. A feleségem valóban gruz hercegnő. A neve Vacsnadze Susanne hercegnő. Szülőit a bolsevikiek megölték, csak éppen nagyanyja maradt életben, egy francia származású nő, akivel a feleségem nagyapja valamikor Párisban ismerkedett meg s ott vette feleségül. A bolsevikiek elvették minden vagyonukat s csak egy kis szőlőt hagytak meg. Tifliszben ismertem meg a feleségemet. Most aztán itt vagyunk mindnyájan Temesvárott. Hogy mit hoz a jövő, még bizonytalan.

A másik szobából kellemes női hang hallatszik, amint ismeretlen idiómán gyereket csicsitgat. Utána egy másik hang franciául csitítja az apróságot...

Stresemann nyilatkozik

Massolini támadó beszédére

Berlin, február 11.

A német parlament tegnapi ülésén Stresemann külügyminiszter válaszolt Mussolini legutóbbi támadó beszédére. Határozottan visszautasította Mussolini támadását és reámutatott arra, hogy Németország lojálisan elismerte Olaszország szuverenitását Dél-tirol felett és elítélt minden olyan mozgalmat, amelyet ezzel a felfogással összeférhetetlennek lehet minősíteni. Bár a németek milliói jutottak olasz uralom alá, Németország mégis elhatározta, hogy respektálni fogja ezt az új helyzetet. Stresemann szerint Mussolini támadó beszédjével el akarta halasztani Németország belépését a Népszövetségbe, de ellenkező eredményt ért el, mivel annál jobban sietette a csatlakozást.

Felvette az előleget

fára, fát nem szállított

Temesvár, február 11.

Ilyen cím alatt megírtuk, hogy Genud Móric lugosi fakereskedő keresetet indított Vidor Ottó, a temesvári Árubank Részvénytársaság igazgatója ellen, mert hater méter fát vett tőle, amelyet Vidor többszöri sürgetése dacára sem volt hajlandó leszállítani. Megírtuk azt is, hogy Genud szemére vetette Vidornak, hogy egy nemlétező bank igazgatójának adta ki magát. Ezzel szemben Vidor előttünk okiratokkal igazolta, hogy az Árubank a temesvári törvényszéknél bejegyzett cég és kijelentette, hogy nem hater méter fát adott el Genudnak, hanem a helyszínen megtekintett meg nem határozott mennyiségű fát.

A vétel a helyszínen történt Genud azon kötelezettségével, hogy a fát szenesíti és a szenesítés arányában fizeti meg a fa vételárát. Genud ezen kötelezettségének nem tett eleget úgy, hogy a Hunyadi vasgyárnak nem is tudta leszállítani a gyár részére lekötött szenet. Genudnak az az állítása sem fedi a tényeket, hogy ő el akarta szállítani a fát, de ebben megakadályozták. A fa elszállítása különben sem állott volna jogában, miután köteles volt a fát előbb szenesíteni és csak így eladni. Ezzel szemben Genud még kísérletet sem tett a szenesítésre dacára annak, hogy még a múlt év november hó elsejétől folytatólagosan kötelezte magát a szén szállítására.

Az Árubank — Vidor nyilatkozata szerint — a fát múlt év október havában vette meg legalább tízszéri, a helyszínen történt megtekintés után és a fa átvételét szabályszerű jegyzőkönyvben el is ismerte. Ma az a helyzet, hogy Genud immár negyedik hónapja az adott előlegén kívül mitsem fizetett és ma több, mint százezer leiel adósa az Árubanknak.

A Lloyd bíróság előtt ezeket a tényeket Vidor igazgató felhozta, de a tényállás teljes tisztázása szempontjából szükségesnek találta újabb tanúk kihallgatását elrendelni és ezért a folytatólagos tárgyalás március 13-án lesz.

Hírek

Képek a konferenciáról

Művészet

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Plaza St. George (Szentgyörgy-
tér) 4.

Telefonszámok:
Szerkesztőség: 2-52.
Kiadóhivatal: 2-52.
Nyomda: 10.
Felelős szerkesztő lakása: 2-42.

Fizetési árak:
Egy hónapra 60 lei, három hónapra
160 lei, félévre 300 lei, egy évre
600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az 6-
kírályágban 3 lei, Magyarországon
2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár,
Csehszlovákiában fél ek., Ausztriá-
ban 20 garas.

Felelős szerkesztő:
Vuchetich Endre dr.

Zalához Marokkóban,

felkelő Abd-el-Krim hazájában, te-
lnek ilyenkor a fölünk megszaladt
olyamadarak. Hosszu, méltóság-
ljes lépésekkel méregetik a kül-
ös házak lapos tetejét s busan
repelnek egymásnak arról a nagy
álozatról, mely második hazájuk-
an, utolsó ittlétük óta végbe ment.
s ha véletlenül egy-egy eltévedt
olyó leterít közülük néhányat, ijedt
ebbenéssel szállnak tovább s re-
nyéntlenül tekintgetnek észak felé.
ár irántunk sincsenek valami nagy
izalommal, mert még néhány év
lőtt dél felé voltak kénytelenek te-
intgetni. Zavarban lehetnek szegény-
ék. Megtanultak félni.

A golyák félnek az emberektől.
Igaz, hogy az emberek még job-
an félnek a golyától.

Sándor Károly.

Mozaikok. Képek. Szaggatott, de
mégis egymásbafolyó jelenetek adják
meg a tegnapi külügyminiszteri érte-
keztet igazi keresztmetszetét. A tár-
gyalás zárt fallal mellett folyik. A
hivatalos diplomácia megőrzi hét pe-
csétes titokként a tárgyalások anyaga-
t, de a jólétesült források kiválóan
működnek és pillanatról-pillanatra
ujabb meg újabb hírek keringenek a
levegőben. Az igazi munka az újság-
író szobában és a szomszédos postán
folyt le, itt bontakozott ki igazán en-
nek a konferenciának az igazi képe,
ez volt a lüktető ere.

Csupa mosolygós jókedvű ember,
akikre az a nehéz feladat hárult, hogy
tul minden titkon pontosan és részlete-
sen informálják lapjaikat. Itt voltak
a mindig mosolygó Berkes dr. a
Berliner Tagblattól, hü segítőtársa
Schmelzer dr. Csupa ideg és moz-
gékonyosság megtestesítője volt a buda-
pesti újságírás két kiváló tagja Ru t t
k a y dr. és Demeter Ödön, akik
ugyszólván percenként értesítették lap-
jaikat és szivszorongva számolták,
vajjon a mai szám még behozhatja-e
a távirat anyagát.

Tulfutott hangulatban találtam a
belgrádi lapok tudósítóit, akik telefon
utján továbbították az anyagot. Az
olasz Talvi dr. a legnyugodtabb
mindannyiuk között, pedig ő is súlyos
ezreket fizetett a Milánóba továbbított
sürgönyökért. Ezek az emberek adták
a konferencia igazi képét. Itt volt az
élet. És mindegyik drága és kedves
volt, mert nem titkolta értesüléseit és
egyik a másiknak készséggel állott
rendelkezésére.

**Bernády lesz újra Maros-
vásárhely polgármestere.** Maros-
vásárhelyről jelentik: Az eddig be-
érkezett jelentések szerint a Magyar
Párt szempontjából a marosvásárhelyi
lista összeállítása mondható a leg-
sikerültebbnek. Listavezető Bernády
György dr., akit eszerint Marosvásár-
hely megválasztott pálgármesterének
lehet már tekinteni, aki a polgármes-
terséget elvben már elfogadta.

**Második huszonöt éves ju-
bileum.** Ditrich József, aki huszonöt
esztendőn keresztül volt telekkönyv-
vezető és Nagyikindán, Nagyszent-
miklóson és Lugoson teljesített szol-
gálatot, telekkönyvi kérdésekről szak-
körökben elismeréssel találkozott,
könyvet írt, nyugalomba vonulása után
a Sváb Központi Bank szolgálatába
lépett. A hetvenkét éves öreg ur most
már ezen a helyen is megérte a hu-
szonöt éves jubileumot, amelyet tiszt-
viselőtársai nagy szeretettel ültek meg.
Tiszteletére az Ambrus féle vendéglő-
ben bankettet rendeztek, melyen a
jubilánsnak ajándékot nyújtottak át és
felköszöntöket mondtak rája.

**A FARMODONT fogkrém és
szájvíz használata megakadályozza a
fogak romlását, üdíti a száját és
jehériti a fogakat.**

**Vasuti raktármunkások
sztrájkja.** A Temesvár-józsefvárosi
vasuti állomás raktármunkásai tegnap
beszüntették a munkát, mert sokszor
hetekig kell várni, amíg megkapják
fizetésüket és ebből is kölönböző
cimeken levonásokat eszközölnek.

**Ma van a Vendéglősök és
Kávésok Ipartársulatának bálja a
Tiszti Kaszinóban.**

**A tánckedvelő uriközönség
kellemes meglepetésben részesült.**
A Patriakabaré és bar megszűnt
és a teljesen átalakított, modern
izléssel berendezett kávéház elsőrendű
művészi zenekar mellett csupán a
közönség részére a modern táncok
vonzó helyisége lett. A Gerson-
testvérek ezzel tanujelét adták áldozat-
készségüknek.

Eladó

élelmiszer-bódé a Jegforgalmasabb
helyen. Cim a kiadóban.

Külön fejezetet kell szentelnem a
konferencia postájának. Ghilezan
felügyelő hozzáértéssel szerelte fel ezt
a postahivatalt, de az igazi érdem an-
nak a pár tisztviselőnek szól, aki fá-
radtságot nem ismerve kapcsolta Bel-
grádot, Bukarestet, Kolozsvárt, Ara-
dot, Nagyváradot, Szabadkát. Az em-
bernek szinte fájt a szive, hogy nincs
mindig ilyen miniszteri értekezlet,
mert a postánk megmutatta, hogy
tud gyorsan is kapcsolni.

Végül, ne vétessék szerénytelenség-
nek, magunkról is néhány szó. Alig
néhány órával az események megtör-
tente után, a kora reggeli órákban a
közönség olvashatta a miniszterek
megérkezéséről szóló tudósítást és a
Duca-interjút. Néhány pillanat alatt
egész tolmács hadsereg verődött össze,
németre, magyarra, szerbre, románra
és franciára fordították, hogy a rádió
vagy a telefon a következő pillanatban
már Belgrádnak, Párisnak, vagy Bu-
dapestnek leadja. Így a Berliner Tag-
blatt, az Jutarny List Zágrábból, a
Novosti és Politika, valamint a Vre-
me tudósítói Belgrádból, a szabadkai
Bácsmezei Napló, a prágai Prager
Presse, a budapesti Magyarország és
Az Est a Déli Hírlapra való hivatko-
zással küldötték el első híreiket a lap-
jaiknak. Külön elismeréssel nyilat-
koztak a négy nyelven megírt üdvözle-
tünkről, amely jóleső hatást váltott ki
és lapunk példányából egy-egyét el-
juttattunk Benes, Nincsi és Duca
minisztereknek is. Benes titkárja és
kabinetfőnöke Blaha külön megkö-
szönte ezt a figyelmet és lapunkból
egynéhány példányt elvitt Prágába.

**Hitközségi iroda felszente-
lése.** Az erzsébetvárosi római kato-
likus hitközség a Telekház-téren lévő
saját épületében külön helyiséget ren-
dezett be hitközségi irodának. Az új
hitközségi iroda felszentelése tegnap
ment végbe.

**Katonák az ekszpressz ke-
rekei alatt.** Bukarestből jelentik:
Tegnap a bukaresti rendező pályá-
udvaron a csernovici ekszpressz el-
gázolta egy vasutaszedred katonai osz-
tagát. Két katoná meghalt, három
súlyosan és kilenc könnyebben sebe-
sült. A szerencsétlenül járt katonákat
segélyvonaton Bukarestbe szállították.

**Ma van a Vendéglősök és
Kávésok Ipartársulatának bálja a
Tiszti Kaszinóban.**

A diákok újabb ultimátuma.
Bukarestből jelentik: A közoktatás-
ügyi minisztériumban tegnap meg-
jelent a diákok egy küldöttsége, amely
közölte, hogy amennyiben az 1924.
december 2-án beadott memorandum
követeléseit két héten belül nem telje-
sítik, az egész országban proklamálják
a diáksztrájkot.

**A józsefvárosi r. k. egyházi
énekkar f. hó 13-án a Scholer-féle
étteremben, Józsefváros Skudier-tér,
esti 9 órai kezdettel műsoros teastélyt
rendez Szegő Ferenc karnagy veze-
tésével, amelyen vendégeket szívesen
lát az elnökség.**

**Letartóztatott temesvári ke-
reskedő.** Megírtuk, hogy a Cechini
olasz cérnagyár feljelentésére a rend-
őrség vizsgálatot indított Schö n h a u t
Ermano cérnagykereskedő ellen véd-
jegybitorlás, több temesvári szabó fel-
jelentésére pedig család miatt, mert
az egyes gombolyagokon kevesebb
cérna van. A vizsgálat nyomán kide-
rült, hogy Schönhaut egyik lugosi
nyomdában hamis vignettákat csinál-
tatott, hogy vevőit félrevezesse.
Schönhautot előállították a rendőr-
ségen és tegnap átkísérték az ügyész-
ségre. Az olasz gyár másfélmillió lei
kártérítést követel.

**Vasutasok nem politizálhat-
nak.** Bukarestből jelentik: A CFR
vezérigazgatója rendeletileg meg-
tiltotta a vasutasoknak, hogy politikai
jellegű megnyilatkozásokon részt-
vegyenek.

**A Lloyd Taverna műsorán mindenki
jól mulat.**

**Zsembery Elvira zongora-
művésznő február 15-én, hétfőn este
9 órakor Freund Leó kamarater-
mében (Kossuth-tér 4) tartja önálló
zongoraestélyét. Műsorában Bach,
Beethoven, Chopin és Rubinstein mű-
vei szerepelnek. Jegyek Löblnél.**

**Jadlowker hangversenye szen-
zációja lesz a temesvári szezonnak.**
Óriási érdeklődés nyilvánul meg a
koncert iránt, amelyet e hó 19-én
tartanak a Tiszti Kaszinóban. Jegyek
a Bánát hangversenyirodában.

**A Zenebarátok Strauss-ünne-
pének vasárnap délután pont négy
órákor a színházban történő ismét-
lésére olyan nagy érdeklődés mutat-
kozik, hogy a „Banat“-nál már csak
néhány jegy kapható. Előadásra kerül
a teljes műsor.**

Farsang

A francia kör jelmez-estélye.
A francia kör február 18-án, este 9
órákor a Tiszti Kaszinóban jelmez-
estélyt rendez, fejlődés versennyel
egybekötve. Nemzeti viseletben meg-
jelenő vendégeket is szívesen lát a
rendezés. Belépődíj nincs, de részt-
venni csak a meghívó bemutatása
ellenében lehetséges. A műsor ár-
úsításából befolyó jövedelmet a könyv-
táralap javára fordítják.

**A „Temesvári Magyar Da-
lárdá“ utolsó farsang napján rende-
zendő tréfás jelmez-estélyének szá-
mos nivós meglepetése egy felejthet-
etlen, kedves mulatsága lesz váro-
sunk elite közönségének. A torlódások
elkerülése végett ajánlatos a belépő
jegyeket a meghívó felmutatása mel-
lett megváltani. Meghívó reklamáció
és jegylovétel a „Globus“ keresk.
vállalatnál, I. Lloydsor, Merbl-palota.
Telefon 9-89.**

**A Buziási Magyar Olvasókör
jelmezes álarcosbálja február 13-án
lesz szépségversennyel és egyéb mu-
lattató szórakozásokkal egybekötve.**

Közgazdaság

**A „Pallas“ Bank és Kereske-
delmi R.-T. Timisoara, f. hó 9-én
megtartotta az 1925. évi mérleg-
megállapító ülését. Az igazgatóság elé
terjesztett mérleg adatai szerint a le-
folyt üzleti év 929.594.63 Lei nyere-
séggel záródott. Hogy az intézet
további fejlődését biztosítsa egyrészt-
ről, másrészt pedig, hogy kliensei-
nek hiteligenyit fokozottabb mérték-
ben kielégíthesse, elhatározta az
igazgatóság a f. hó 27-én megtartandó
rendes évi közgyűlésén az alaptőkének
5 millióról 10 millióra való feleme-
lését.**

Apró hirdetések

Egy szó ára 2 lei. Vastag betűvel
5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 25 lei.
Álláskeresőknek 25 százalék engedmény.
Díj előre fizetendő.

Perfekt könyvelő, gépiró- és gyorsírónő
bármilyenmű állást vállalna, vidékre szívesen
menne. Ajánlatokat „Komoly“ jelígre kérek
a kiadóba.

Házasságot legelőnyösebben közvetít. Min-
den megbízás eredményéért garantiál. Cég-
jelzéstelen levelezés. „Amor“ Timisoara, I.,
Gen. Praporgescu 7.

Művelt özvegy nő, 28 éves, magányos ur,
vagy urinóhoz vidékre is ajánlkozik „Öz-
vegy“ jelígre a kiadóba.

Gyermekszertető nő, lehet idősebb is, gyer-
mekekhez felvétetik. Bővebbet Hungária-
fürdő igazgatójánál.

Rózsaburgonya, dió, liszt kicsinyben és ol-
csón kapható Józsefváros, Gorové-utca 12.

**Nagy cégeknél bedolgozott raktárnok-
expediteur állását változtatná. Ajánlatot „Szi-
ves“ jelígre kérek kiadóba.**

Gyermekruha varrást és fehérnemű javítást
jutányosan vállalok, Erzsébetváros, Korona-
utca 3, jobbra. Ugyanott házikoszt kapható
és két szerényebb ember részére butorozott
szoba teljes ellátással kiadó.

Pénztáros vagy pénztárosnő tiszszület-
hez kerestetik. Nyugdíjasok és óvadékképe-
sek előnyben részesülnek. Ajánlatokat „Rész-
vénytársaság“ jelígre a kiadóba.

Eladunk

hosszu részletre a gyárvá-
rosi homokszedők mellett

olcsó házhelyeket

Fatelepünk téglá- és cserép-
raktárunk a helyszínen. Épi-
tészeti irodánk részletre
főlépíti. Tervek, költség-
vetések és kézi téglaprés
ingyen áll rendelkezésre
Kardos-telep intézős-
généál Belváros, Str. Prima-
ria (Városház-utca) 16 sz.

A Sváb Központi Bank R.T

1926 február 28-án délelőtt fél 11 órakor az intézet helyiségeiben Timisoara-Belváros, Piața Unirei 9 (Losonczy-tér) tartja

XXXI. évi rendes közgyűlését

melyre a t. részvényeseket (zennel meghívja. *)

Napirend:

1. Két-részvényes jelölése a közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére.

2. A választmány által tudomásul vett igazgatósági jelentés, valamint az 1925. évi zármérlegnek és zárszámadásoknak előterjesztése.

3. A felügyelőbizottság jelentése.
Timisoara, 1926 február hó 3-án.

4. Határozathozatal az igazgatósági jelentés, a tiszta nyereség felosztása, az igazgatóságnak és a felügyelőbizottságnak adandó felmentvény tárgyában.

5. A felügyelőbizottság tiszteletdíjának megállapítása az 1926. évre.

Az igazgatóság.

*) A közgyűlésen szavazati joggal mindazon részvényesek bírnak, akik az alapszabályok értelmében le nem járt részvényekre ellátott részvényeiket, mely részvények legalább 3 hónappal a közgyűlés előtt a részvényes nevére átíratk, a közgyűlés előtt legalább 3 nappal a főintézet pénztáránál vagy 8 nappal a közgyűlés előtt a letéti helyként megjelölt pénzügyintézetek egyikénél letétbe helyezik. A letett részvényekről letétjegy állítatik ki, mely egyúttal a közgyűlésen való részvételre igazolásul szolgál.

Legkésőbb nyolc nappal a közgyűlés előtt a részvények a következő fiókoknál, kirendeltségeknél és intézeteknél helyezhetők letétbe:

1. Az intézet következő fiókjainál és kirendeltségeinél:
Temesvár-Józsefváros, Sándorháza, Billéd, Nagykároly, Nagyszentmiklós, Zombolya, Csatád, Liebling, Lugos, Ujpecs, Ujszentpéter, Perjámos, Szemlak, Csanád, Varjas, Kisteremia, Óbesenyő, Buziás, Gyertyámos, Nagyjécsa, Jánosföld, Keglevichháza, Knéz, Ujhely, Kiskomlós, Csene,
2. Bakóvári Önszegélyegylet mint Szövetkezet, Bakóvár,
3. Máslaki Takarékpénztár R.-T., Máslak,
4. Hidasligeti Népbank mint Szövetkezet, Hidasliget,
5. Csákovai Népbank R.-T., Csákova,
6. Németszentpéteri Gazdasági Bank R.-T., Németszentpéter,
7. Németsztamorai Takaré- és Önszegélyző Egyesület, Németsztamora,
8. Első Hidegkuti Takarékpénztár R.-T., Hidegkut,
9. Első Orczyfalvai Takarékpénztár R.-T., Orczyfalva,
10. A Csanádi Egyházmegye Alapítványi Pénztára, Temesvár,
11. Kisőrszi Takarékpénztár R.-T., Kisőrsz.
12. Garabosi Takaré- és Hitelegylet R.-T., Garabos,
13. Kereskedelmi- és Népbank R.-T., Lippa,

14. Gyarmatai Takaré- és Hitelegylet R.-T., Gyarmata,
15. Kisjécsai Takaré- és Előlegegylet R.-T., Kisjécsa,
16. Lovrini Népbank R.-T., Lovrin,
17. Merczyfalvai Takarékpénztár R.-T., Merczyfalva,
18. Móríczföldi Takarékpénztár R.-T., Móríczföld,
19. Ujaradi Takarékpénztár R.-T., Ujarad,
20. Ujbeseányi Népbank R.-T., Ujbeseány,
21. Temesújfalusi Takarékpénztár R.-T., Temesújfalva,
22. Ujmoldovai Járasi Takarékpénztár R.-T., Ujmoldova,
23. Oravicai Takarékpénztár R.-T., Oravica,
24. Oravicai Népbank mint Szövetkezet, Oravica,
25. Temessági Takarékpénztár R.-T., Temesség,
26. Takaré- és Hitelegylet, Dettán,
27. Nagyőrszi Takarékpénztár R.-T., Nagyőrsz,
28. Nagyőrszi Népbank R.-T., Nagyőrsz,
29. Egyesült Rékási Takarékpénztár és Népbank R.-T., Temesrékás.

Vagyon

Mérleg-számla

Teher

Pénzkészlet a központban, a fiókok és kirendeltségeknél	21929572	57	Részvénytőke			16000000	
Követelések bankoknál és hitelintézeteknél	13787027	24	Tartalékalap	12835489			
Értékpapírok	3554131	42	Sváb jubileumi kulturális alap	100000			
Részvények és részesedések intézeteknél és vállalatoknál	4695807	46	Blaskovics Ferenc alap	50000		12985489	
Váltótárca	230625276	43	Betétek könyvecskére a központnál, fiókok és kirendeltségeknél	244198699	35		
Jelzálogkölcsonők	1188486	65	Betétek folyószámlán	41484526	48	285683225	83
Adósok	114051707	29	Hitelezők folyószámlában			55140320	92
Adósok idegen pénznemekben	30779581		Hitelezők idegen pénznemekben			23920935	
Jótállások	5301625		Visszleszámított váltók			16367200	
Intézeti házak:			Engedményezett jelzálogkölcsonők			683558	56
Központi székház (Belváros)	152500		Fel nem vett osztalékok			181031	50
Józsefvárosi fiókbérlőház	86250		Jótállások			5301625	
Karner-ház (Belváros)	810000		Átmeneti kamatok és tételek			10056669	99
Lugosi fiókház	620000		Mult évi előírás	395552	60		
8 más bérlőház, Berliini-palota és egyéb ingatlanok			1925. évi nyereség	6089570	79	6485123	39
	432805179	19				432805179	19

*) Az igazgatóság javaslatának elfogadása esetére a tartalékalapok 13,485,489— leire emelkednek.

Timisoara, 1925. évi december hó 31-én.

Cselkó s. k., aligazgató, Contabil autorizat.

A Sváb Központi Bank Részvénytársaság igazgatósága:

Blaskovics s. k. elnök
Dr. Diel s. k.
Lidolt s. k.

Klotz s. k. vezérigazgató
Dr. Eschker s. k.
Novotny s. k. igazgató

Dr. Andres s. k.
Dr. Kräuter s. k.
Patyánszky s. k.

Dr. Antipa s. k.
Leölkös s. k.
Treiss s. k.

Arsenovici s. k.
Volk s. k.

Felülvizsgálta és helyesnek találta:

A felügyelőbizottság:

Dr. Ferch József s. k. elnök
Dr. Reiter Imre s. k.

Dr. Behavetz János s. k.
Dr. Engels Béla s. k.
Riess Jakab s. k.

Dr. Bobb Illés s. k.
Mohilo Oscar s. k.
Rotsching Kristof s. k.

Dutschak József s. k.
Striegl József s. k.

"Helicon" könyvnyomda nyomása, Timisoara.

Felelős kiadó: VÁRNAY ELEMÉR dr.